

Gravplatsen och gravrättsinnehavaren.

Gravstenskroll

På grund av en tragisk olycka för några år sedan, där ett barn omkom när hon fick en gravsten över sig har säkerhetsbestämmelserna setts över och nya rekommendationer framtagits.

Det är en standardiserad kontrollanvisning som är enkel och säker för att kunna användas på alla kyrkogårdar. Kontrollmetoden är objektiv och ger mätbara resultat. Klinte pastorat har ett "rullande schema" där säkerhetskontroll görs vart 5:e år på varje gravsten. Vid akuta gravstensproblem kan stenen läggas ned omedelbart.

Gravrättsinnehavaren blir brevlades informerad om att gravanordningen måste åtgärdas samt en skylt sätts upp på gravplatsen där gravrättsinnehavaren uppmanas att kontakta gravexpeditionen.

**För mer information se
Centrala gravvårdskommittén.
www.skkf.se/cgk**

Kyrkfönstret

Klinte pastorats kyrkoblاد Nr 4 2017

Svenska kyrkan

Kyrkoherden har ordet!

Hej alla läsare av Kyrkfönstret! Till julhelgen brukar det komma fler till gudstjänsterna. Det är jätteroligt! Kyrkvårdarna ordnar kyrkkaffe och kyrkskjutsar, körsångarna tränar för glatta livet, klockarna pyntar och gör fint, kantorena övar och ordnar bra musik, prästerna förbereder givande gudstjänster. Välkomna! Vi blir glada när ni kommer!

Den här tiden på året handlar om att Gud blev människa. En nyttig påminnelse för oss. Vi människor har så lätt för att rangordna och nedvärdera andra människor. Vi behöver påminna oss om att alla människor har samma värde, för i Guds ögon är vi alla lika värdefulla, var och en av oss.

När detta skrivs är #metoo och #vardeljus-kampanjerna aktuella i media. Skakande berättelser om maktmissbruk mot kvinnor även inom kyrkan har lyfts fram. Oavsett om media slutar skriva om detta eller ej, så får det inte glömmas bort! Sexuella trakasserier bör inte vara möjliga där man kommer ihåg att alla har samma värde. Svenska kyrkan har sedan många år tillbaka arbetat mycket med att lyfta dessa frågor och stötta de drabbade. Men det har alltså inte varit tillräckligt, vi kan alltid göra mer. Varje stift har sedan mer än tio år kontaktpersoner, särskilt utbildade i arbetet mot sexuella övergrepp, som lyssnar, ger stöd och förmedlar kontakt till myndigheter och organisationer. I Visby stift är det Bimbi Ollberg 070-7218956 och Camilla Vallhagen 070-973 35 23.

Vi firar många gudstjänster runt om i pastoratet, och det är bra. Gudstjänsten kan hjälpa oss att få vår kristna tro att finnas både i huvudet och i hjärtat. Våra gudstjänster är av

Foto: Magnus Aronson

Informatör Sophie Malmros   sophie.malmros@svenskakyrkan.se

Klinte församling

Församlingshemmet.....24 01 23
Klockare Mikael Wänskä.....070-517 13 79
Församlingsrådets ordf. Rebecca Kinnander.....070-630 72 02

Fröjel församling

Klockare Gunilla Lövgren.....076-767 64 21
Församlingsrådets ordf. Margareta Ahlqvist.....24 41 01
mobiltelefon.....070-693 51 92

Eksta församling

Klockare Christina Lidquist.....076-767 64 20
Församlingsrådets ordf. Sigvard Nygren.....070-521 29 93

Sproge församling

Klockare Christina Lidquist.....076-767 64 20
Församlingsrådets ordf. Kjell Olofsson.....073-1825783
Bokning av förs.hem: expeditionen, t ex Helén Kattlunds.....24 00 05

Sanda, Västergarn och Mästerby församling

Klockare Sa och Vg: Gunnar Eriksson.....070-893 12 68
Klockare Mästerby: Hans Paulin.....076-767 64 22
Församlingsrådets ordf. Gunvor Westberg.....24 50 53
Bokning av Mästerby församlingshem:
expeditionen, t ex Helén Kattlunds.....24 00 05

Hejde församling

Klockare Hans Paulin.....076-767 64 22
Församlingsrådets ordf. Anders Wahlby.....070-664 31 37

Väte församling

Klockare Hans Paulin.....076-767 64 22
Församlingsrådets ordf. Mona Eneqvist.....24 61 43

Klockare / barnledare Edith Olofsson (barnledig).....076-76 76 423

Vår studieverksamhet och våra kultur- och musikaktiviteter genomförs i samarrangemang med

SENSUS
STUDIEFÖRBUND

Kontaktuppgifter för Klinte pastorat

Pastorexpeditionen .....tel. 24 00 05

Kyrkskolan 703, 623 76 Klintehamn

Öppet: onsd 16:00-18:00, fred 09:00-11:00

E-post: klinte.pastorat@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/klinte

Kyrkoherde Kent Österdahl.....24 01 76

kent.osterdahl@svenskakyrkan.se.....070-235 14 55

Komminister Helén Engkvist, Eksta prästgård.....24 10 11

helen.nyroth@svenskakyrkan.se.....072-508 58 66

Diakon Malin Martis (börjar sin tjänst den 1 januari 2018).

.....malin.martis@svenskakyrkan.se

Kyrkomusiker Robert Nyström.....25 18 65

robert.nystrom@svenskakyrkan.se.....072-508 58 65

Kyrkomusiker Erik Tibell.....24 01 79

erik.tibell@svenskakyrkan.se.....070-315 75 67

Kyrkomusiker Linn Hederfeld .....linn.hederfeld2@svenskakyrkan.se

Pastoratskyrkorådets ordf. Kjell Olofsson.....073-1825783

Kanslist Helén Kattlunds Jacobsson.....24 00 05

helen.kattlunds@svenskakyrkan.se

Pedagog Carina Hansén.....24 01 75

carina.hansen@svenskakyrkan.se.....070-205 71 59

Gravexpeditionen mån-tis 8:00-14:30.....24 14 10

klinte.grav@svenskakyrkan.se

Redaktör: Sophie Malmros

Ansvarig utgivare: Kent Österdahl

Omslagsbild: Foto: Sophie Malmros

Kyrkfönstret ges ut av Klinte

pastorat till hushållen i Eksta,

Fröjel, Hejde, Klinte, Mästerby,

Sanda, Sproge, Västergarn och

Väte.

olika typer, en del är stilla och meditativa och andra är det mer fart i. Man kanske föredrar den ena sorten, men prova gärna den andra sorten också. Det finns plats för fler! Ring oss gärna om ni vill ha skjuts till en gudstjänst!

Gud blev människa. Jag ber att Advent, Jul, Nyår och Trettondedag blir ett firande där vi alla släpper in både Gud och våra medmänniskor!

- Kent Österdahl, 070-235 14 55

***Kom hela familjen och fira
1:a Advent i kyrkan!***

Tillsammans sjunger vi julens sånger.
Sedan fikar vi.

Väte kyrka

3/12

kl. 14:00

Se kalendariet för fler gudstjänster!

En magisk vandring i Jesu tid.

Två gånger om året förvandlas Klinte församlingshem till en teater. Präster, kantorer och klockare blir skådespelare och skolbarn från Sanda och Klinte får följa med på vandring i en tvåtusen år gammal berättelse. I julvandringarna kan barnen interagera och hela handlingen sker under öppen dialog. Barnen har många tankar och även lösningar på de frågor som uppstår.

- Vad ska vi ge den nyfödde?
- En iPhone 7!

Text och foto: Sophie Malmros

"Här kommer nu ett Änglabud"

- en julkantat för kör, solister och kammarorkester av Arne Dagsvik.

Musiken bygger på kända Nordiska julsånger av t.ex Brorsson, Grundtvig och Lindeman.

Kantaten kommer att framföras
Lör 16/12 kl. 18.00 i Visby Domkyrka

samt

Sön 17/12 kl. 16.00 i Väte Kyrka.

Körsångare från Gotlands Körförbund

Sopransolist: Anna-Carin Juteståhl

Barytonsolist: Mattias Nilsson

Dirigent: Anne Dungner Hjellström

Produktionen är ett samarbete mellan Gotlands Körförbund och Visby Stift.

Luther

- ett körverk om Luthers liv

Text av Åsa Hagberg

Musik av Lars Hernqvist

”Jag älskar musiken. För den är en gåva från Gud och inte från människor; den gör hjärtan glada, den driver bort djävulen och den bereder oskyldiga fröjd.”

Martin Luther

Söndag 4 februari kl. 16 i Stenkumla Kyrka

Söndag 4 februari kl. 19 Stora Kapellet Visby Domkyrka

Söndag 11 februari kl.15 i Källunge Kyrka

Söndag 11 februari kl. 19 i Eksta Kyrka

Söndag 18 februari kl.16 i Vamlingbo Kyrka

Söndag 18 februari kl.19 i Burs el. När Kyrka (ännu oklart)

Körsångare och musiker från Visby stifts kyrkomusiker.

Körledare: Karin Eklundh

Regi: Thomas Lindström

God Jul

24 december Julafton

Kl 10:00 Hamnkyrkan. Julkrubbegudstjänst. Musikverkstan.

Kl 15:00 Hamnkyrkan. Öppet julfirande

Kl 23:00 Sanda kyrka. Julnattsmässa. Sanda och Klinte kyrkokörer.

Kl 23:00 Hejde kyrka. Julnattsgudstjänst. Sång och musik, Fredrik Willstrand och Linn Hederfeld.

Kl 23:00 Fröjel kyrka. Julnattsgudstjänst. Sång och musik, Olle Jonsson och Robert Nyström.

25 december Juldagen

Kl 07:00 Väte kyrka. Julotta. Sång och musik, Fredrik Willstrand och Linn Hederfeld.

Kl 07:00 Eksta kyrka. Sång och musik, Olle Jonsson och Robert Nyström.

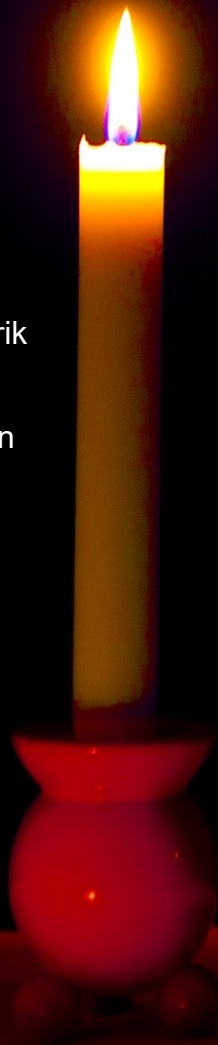
Kl 10:00 Västergarn kyrka Högmässa.

26 december Annandag Jul

Kl 10:00 Sproge kyrka. Mässa.

Kl 13:00 Klinte kyrka. Gudstjänst.

Kl 18:00 Mästerby kyrka. Musikandakt med vokalensemblen FourEver.

Gud och universum

Sitt stora intresse för vetenskap, särskilt astronomi, har Sune Österdahl alltid bevarat vid sidan om sin kristna tro.

- Jag är väldigt intresserad av universum och ser mig lite som en amatörastronom. I vetenskapen kan vi se hur Gud gör. Astronomer idag studerar ett bakgrundsbrus i rymden som har sin uppkomst efter Big Bang. Jag ser det som ett evigt eko av Guds ord "Varde ljus!".

Jag tror också att man som präst måste våga prata om utvecklingsläran. Det finns t.ex. skrivet i Syraks vishets bok om vattenlevande varelser som klev upp på land!

Jubileumshögmässa i Eksta

På Kyndelsmässodagen 1978 prästvigdes Sune Österdahl och på Kyndelsmässodagen den 4/2 2018 har han sin sista högmässa med efterföljande kaffebjudning.

- Det är alltså jag själv som bjuder på kaffekalaset, poängterar Sune, och inte pastoratet. Jag vill med detta tacka för mig och mina 40 år som präst och samtidigt fira min 75-årsdag lite i efterskott.

- Jag tycker jag har haft ett intressant yrkesliv. Det har inte varit många tråkiga stunder. Även efter avtackningen kommer det säkert att finnas att göra. Jag skriver en del så jag fyller nog ut tiden.

Text: Sophie Malmros

Jubileumshögmässa

4 februari 2018 kl. 13:00

Eksta kyrka

Östergarns kyrkokör

Kaffebjudning efteråt i Eksta bygdegård.

Foto: Kent Österdahl

Sune Österdahl tackar för sina 40 år som präst.

Erik Amér och Sune Österdahl vid prästvigningen på Kyndelmässodagen 1978. Foto: Gunvor Österdahl.

Sedan prästvigningen 1978 har Sune Österdahl jobbat i Eksta, på Fårö och i Östergarn. Och efter pensionen har han fortsatt att vikariera över hela ön, bl.a. här i Klinte pastorat.

Men nu är det dags att sätta punkt, menar Sune.

- Jag har så svårt för att säga nej om någon vill att jag ska ställa upp, men någon gång måste man få sluta. Man är inte riktigt så på alerten som man var en gång.

Han uppskattar att han med åren har förrättat uppemot 1000 begravningar, 1000 dop och c:a 500 vigslar.

- 500 vigslar varav många ännu är gifta, ler Sune åt sitt eget skämt och hänvisar till det Paulus skriver i 1 Kor. 15:6.

Ett ämbete i förändring

Mycket har hänt under 40 år. Jag frågar hur församlingsarbetet såg ut när han började sin bana.

- Det var mycket som var annorlunda då innan alla sammanslagningar av pastoraten. Man bodde mitt i församlingen, och jag tror att det är en miss idag att som präst inte bo i sin församling. Man behöver den vardagliga kontakten med församlingsborna.

Prästerna hade också lite annorlunda uppgifter då. Vi var statstjänstemän och skötte folkbokföringen med allt vad det innebar. Och ännu tidigare låg ju även fattigvård och sjukvård på kyrkan. Statusen för präster har gått ner sedan dess men det kanske bara är bra i slutändan.

Mirakel och ateism

Att bli präst var ingenting Sune tänkte på under sin uppväxt. Faktum var att han såg sig själv som ateist i sin ungdom.

- Jag var 18 år och jobbade på obekväma tider på mejeriet. Jag var väldigt trött en kväll och min flickvän (numera hustru) Gunvor som då var 15 år sa att "Jag ska be för dig". Jag blev närmast irriterad när hon sa så, men så hände miraklet. När jag körde hem den kvällen somnade jag vid ratten. Men så såg jag en skinande hand som lyfte upp mina ögonlock. Och jag vet att det inte var en dröm. Ännu idag när jag berättar det här så ryser jag.

Efter den händelsen utbildade sig Sune till ungdomssekreterare och senare kom han in på prästutbildningen.

JULAFTON I HAMNKYRKAN

Församlingen välkomnar alla, både i och utanför pastoratet, som vill fira jul i en större gemenskap

JULKRUBBEGUDSTJÄNST KL 10.00

ÖPPET HUS KL 15.00 – 20.00

Kaffe och dans kring granen kl 15.00 och därefter drop-in kaffe resten av dagen. Ingen anmälan behövs.

Julbord kl 17.30
Till detta behövs anmälan.

OBS! För att kunna planera maten behövs en särskild anmälan göras till julbordet.

Anmälan till julbordet görs senast den 18/12 till något av följande nummer:

Hans Eriksson 070-5642011
Eivor Kurki 076-0503206
pastorsexpeditionen 0498-240005.

Svenska kyrkan
KLINTE PASTORAT

Jael Ahlin

har slutat arbetet som präst hos oss och drar nu iväg på nya äventyr. - Jag ville verkligen jobba här i Klinte pastorat några år minst. Men så dök min drömtjänst upp och då måste jag ju söka den. Och sedan fick jag den! Den 12 november höll Jael sin avskedshögmässa i Mästerby och avtackades efteråt i Skolhuset i Mästerby där hon bland många fina presenter förärdades en kamouflagemönstrad bibel för att smälta in i sin nya tjänst som marinpastor på Haninge garnison.

Vi önskar Jael lycka till!

Ons 31/1

Klinte 1330 Onsdagsträff i församlingshemmet. ”32 timmar till Nadir eller en resa till Nya Zeeland”. Allan Lingström berättar och visar bilder.

Söndag 4 februari Kyndelmässodagen

Eksta 13 Högmässa. Kaffe i bygdegården. Sune Österdahls avskedshögmässa. Östergarns kyrkokör.
Sproge Kyrkskjuts till Eksta.
Klinte Kyrkskjuts till Eksta.
Väte Kyrkskjuts till Eksta.
Sanda 19 Ljsgudstjänst.

Söndag 11 februari Fastlagssöndagen

Hejde 11 Gudstjänst. Korallbrass.
Västergarn 13 Mässa i hembygdsgården. Kaffe & semla.
Klinte Kyrkskjuts till Västergarn.
Eksta 19 Luther - ett körverk om Luthers liv.
Se annons sid. 16.

Kyrkskjuts

Alla är hjärtligt välkomna på våra gudstjänster.
Tveka inte att kontakta oss för hjälp med resan!

Klinte tel. **076-050 32 06**

Fröjel, Eksta, Sproge tel. **24 10 11**

Sanda, Västergarn, Mästerby tel. **24 50 53**

Hejde tel. **24 31 12**

Väte tel. **24 61 43**

Måndag 1 januari 2018 Nyårsdagen

Fröjel 18 Pastoratshögmässa. Kyrkskjutsar till Fröjel.

Lördag 6 januari Trettondedag Jul

Klinte 10 Mässa.

Hejde 19 Musikgudstjänst med Sanda & Klinte kyrkokörer och kantorskvartetten RELLE.

Söndag 7 januari Första söndagen efter Trettondedagen

Väte 10 Mässa.

Mästerby 13 Gudstjänst i församlingshemmet. Kaffe.

Eksta 19 Musikgudstjänst med Sanda & Klinte kyrkokörer och kantorskvartetten RELLE.

Söndag 14 januari Andra söndagen efter Trettondedagen

Hamnk:an 10 Mässa.

Sanda 13 Mässa i prästgårdskapellet.

Sproge 19 Gudstjänst i församlingshemmet.

Fre 19/1

Fröjel 19 "Livet säger kom" sånger av och med Alma Hedlund Emilsson.

Söndag 21 januari Tredje söndagen efter Trettondedagen

Väte 15:30 Gudstjänst i församlingshemmet.
Inleds med kaffe kl 15.00!

Hamnk:an 18 Lovsångsmässa.

Västergarn Kyrkskjuts till Hamnkyrkan.

Söndag 28 januari Septuagesima

Sproge 10 Mässa i församlingshemmet. Kaffe & semla.

Hejde 13 Mässa i missionshuset. Kaffe & semla.

Mästerby 16 Gudstjänst i församlingshemmet.

Klinte Kyrkskjuts till Sproge.

Linn Hederfeld

heter vår nya kantor som kommer att arbeta deltid hos oss. Linn kommer bl.a. att leda vår barnkörverksamhet i Sanda.

Officiellt välkomnande av Linn Hederfeld sker vid **Luciagudstjänsten i Mästerby den 10 december kl 14:00.**

Då är det även terminsavslutning för barnverksamheten och efteråt blir det kaffe.

Välkommen!

Klinte pastorat kommer att få en diakon!

Det är Malin Martis som kommer att jobba hos oss hela 2018.

Malin har tidigare bl.a. jobbat i Sjukhuskyrkan vid Visby lasarett. Hon har stor erfarenhet av att jobba både med barn, ungdomar och äldre.

Pastoratets almanacka december– februari.

Ändringar kan bli nödvändiga. Kontrollera därför alltid uppgifterna i fredagstidningens predikoturer.

Ons 29/11

Mästerby 13:30 Onsdagsträff i församlingshemmet med ”Spelfolki”.

Söndag 3 december Första söndagen i Advent

Västergarn 11 Gudstjänst. Sanda och Klinte kyrkokörer. Kyrklunch.
Klinte 14 Gudstjänst. Klinte och Sanda kyrkokörer. Glögg & pepparkakor.
Väte 14 Lekmannaledd andakt. Tillsammans sjunger vi julens sånger. Sedan blir det kaffe.
Eksta 18 Mässa. Kören Öronfröjd. Kaffe & lussekatt.

Tis 5/12

Sanda 18 Veckomässa i prästgårdskapellet.
Fröjel 19 Syföreningsauktion i Skolgården.

Söndag 10 december Andra söndagen i Advent

Hejde 10 Gudstjänst. Pastoratsorkestern. Kaffe i prästgården.
Mästerby 14 Luciagudstjänst med Kyrkis i Klinte och Sanda, Klubben och Sanda barnkör. Välkomnande av kantor Linn Hederfeld. Kaffe. Barnverksamhetens avslutning.
Sproge 19 Musikmässa med ”Kantorskvartetten RELLE”. Adventskaffe.

Tis 12/12

Sanda 18 Veckomässa i prästgårdskapellet. Sista för terminen.

Ons 13/12

Sanda 19 Luciakonsert med Wisbygymnasiets musikelever.

Söndag 17 december Tredje söndagen i Advent

Fröjel 10 Gudstjänst. Alla-kan-sjunga-kören. Kaffe.
Sanda 13 Gudstjänst. Glögg & pepparkakor.
Väte 16 Konsert ”Här kommer nu ett änglabud” samarr Gotlands körförbund och Visby stift.
Hamnk:an 18 Lovsångsmässa.

Söndag 24 december Fjärde söndagen i Advent & Julafton

Hamnk:an 10 Julkrubbegudstjänst. Musikverkstan.
Hamnk:an 15 Öppet julfirande. Se annons.
Sanda 23 Julnattsmässa. Sanda och Klinte kyrkokörer.
Hejde 23 Julnattsgudstjänst. Sång och musik med Fredrik Willstrand och Linn Hederfeld.
Fröjel 23 Julnattsgudstjänst. Sång och musik med Olle Jonsson och Robert Nyström.

Måndag 25 december Juldagen

Väte 07 Julotta. Sång och musik med Fredrik Willstrand och Linn Hederfeld.
Eksta 07 Julotta. Eksta. Sång och musik med Olle Jonsson och Robert Nyström.
Västergarn 10 Högmässa.

Tisdag 26 december Annandag Jul

Sproge 10 Mässa.
Klinte 13 Gudstjänst.
Mästerby 18 Musikandakt med vokalensemblen FourEver.

Fredag 29/12

Väte 19 Konsert med Equmeniakyrkans kör. Equmenia Västra Gotland i samarrangemang med Klinte pastorat.

Söndag 31 december Söndagen efter jul

Klinte 10 Mässa.
Hejde Kyrkskjuts till Klinte.
Västergarn Kyrkskjuts till Klinte.